46ste jaar. — Nr 114. Dinsdag 26 September 1899.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 26ⁿ SEPTEMBER 1899.

BRIEFWISSELLING

M. de **Ridder Schaetzen**, komt den volgenden briefter inlassching, aan het *Journal du Limbourg* te zenden :

Tongeren, den 26 September 1899.

Mijnheer den Opsteller van het
« Journal du Limbourg »

Verleden zaterdag hebt gij, in het vlaamsch, uitleggingen gegeven over mijnen brief aan het Comiteit der katholieke Associatie. Gij doet mij zeggen hetgeen ik niet gezegd heb.

Gij hebt de vlaamsche vertaling van mijnen brief aan uwe lezers niet medegedeeld.

Daarom kom ik u verzoeken de hierbijgevoegde vertaling der bijzonderste volzinnen in uw aanstaande nummer in te lasschen.

Aanvaard, Mijnheer, de uitdrukking mijner gevoelens van achting.

Ridder Osc. SCHAETZEN.

Aan de Heeren Voorzitter en Leden van het Komiteit der Stedelijke Katholieke Associatie :

MIJNE HEEREN,

Daar het Comiteit der Stedelijke Katholieke Associatie mij de eer gedaan heeft mij eene candidatuur aan te bieden, waarvan ik het bedank, acht ik het als mijnen plicht mijn gevoelen over deze vraag te doen kennen : Overwinnaars, wat zullen wij doen?

Men moet vooral van de klas der arbeiders en van de werkende jeugd, die moeten beschermd worden, alle gelegenheden verwijderen, noodlottig voor hunnen geest van voorzorg en van zedelijkheid. Dit is een strenge plicht voor diegenen die het kunnen.

Laten wij ook niet vergeten dat eene eerlijke en werkzame bevolking, steeds onze beste steun zijn zal.

Het al te groot getal publieke dansfeesten, in onze stad, heeft, onder deze oogpunten, jammerlijke gevolgen.

De dienst van het openbaar onderwijs is een niet minder belangrijk vraagpunt.

Het middelbaar en het lager onderwijs zijn heden, in onze stad, tusschen de handen van den Staat. Dat is te betreuren.

Het bestuur ervan zou aan de **gemeente** moeten toevertrouwd worden, die op eene meer rechtstreeksche wijze de huisvaders vertegenwoordigt, die belang hebben in de goede richting te geven aan de opvoeding en het onderwijs hunner kinderen.

Het lager onderwijs zou **kosteloos voor de behoeftigen** moeten zijn. Het geld der armen moet dus niet tusschenkomen in de kosten van onderwijs en het Bureel van Weldadigheid moet allengskens dezen last verminderen, welke hem niet opgelegd is.

Het lager onderwijs moet geplaatst worden onder een krachtig bestuur en dat alle vertrouwen verdient.

De avondschool en de teekenschool moeten aan een personeel, voldoende in getal, toevertrouwd worden.

Een beroepsafdeeling zou moeten ingericht worden **voor onze werklieden**, welke, wij moeten het wel zeggen, niet altijd de noodige bebendigheid hebben, om hunnen stiel uit te oefenen.

Wij kunnen er hun geen verwijt van maken. Waar zouden zij zich hebben kunnen vormen en de zoo noodzakelijke theorieke kennissen verkrijgen ?

Om dit doel te bereiken, meen ik dat men niet moet aarzelen de geldmiddelen der gemeente te verhoogen.

Velen onzer medeburgers komen ofwel niet, of zeer voor een zeer klein deel, tusschen in de gemeentelasten, en de opcenten op den grondeigendom te betalen, worden, voor een groot deel, door vreemden gedragen.

De bemiddelde menschen moeten, in evenredigheid hunner middelen, bijdragen tot de uitgaven die volstrekt noodzakelijk zijn om de openbare diensten te onderhouden waarvan zij ook onrechtstreeks geroepen zijn, de voordeelen te genieten.

Aanvaardt, Mijne Heeren, de uitdrukking mijner beste gevoelens.

Ridder Osc. SCHAETZEN.

Tongeren, 30 Augustus 1899.

GEACHTE MEDEBURGERS !

De dag van de kiezing nadert met rassche schreden. Den 15 October, dus zondag veertien dagen, zult gij geroepen worden tot de hernieuwing der heift van den gemeenteraad.

Alvorens uwe stem uit te brengen, denkt goed na voor welke partij gij kiezen zult

De tongersche liberalen hebben een verbond met de socialisten aangesloten, zoo staat te lezen in de liberale *Meuse* van Luik van gisteren.

Zult gij voor zulke mannen stemmen ?

Neen, duizendmaal neen !

* *

Vergelijkt het wijs bestuur onzer katholieke vrienden met de noodlottige geuze regeering onder dewelke onze stad in den tijd gebukt lag. Herdenkt u die plagerijen en vervolgingen van allen aard tegen priesters en katholieken, de wanorde in de stadsfinantiën, den schooloorlog onzaliger gedachtenis, de zorgeloosheid welke onze tegenstrevers aan den dag legden in zaken van openbare werken.

Herdenkt van eenen anderen kant hoe de katholieken op nieuw de goede orde in de stadsfinanties deden heerschen ; hoe zij den vrede tusschen de burgers herstelden ; hoe zij het onderwijs heropbouwden ; hoe zij menigvuldige en belangrijke openbare werken verrichten.

Onder deze voorwaarden, kan uwe keus niet twijfelachtig zijn.

Den 15 October, zult gij allen, als een man, voor de katholieke lijst stemmen.

Op de hierboven aangeraakte punten, komen wij breedvoerig in onze aanstaande nummers terug.

Rangen dicht ! Ten strijde !

Katholieke kiezers, de strijd is beslist. Onze vlag is ontvouwen, de klaroenen blazen den aanval.

Over vier jaren, in 1895, hebben wij in onzen stormloop tegen het liberalismus de meerderheid behouden.

Weinu, onze meerderheid in den gemeenteraad moet versterkt worden.

Daarvoor schallen onze klaroenen, daarom verschijnt onze vlag in het strijdperk, daarvoor klinkt onze kreet tot alle katholieken, tot alle mannen van orde : **Rangen dicht ! Ten strijde !**

* *

DE KATHOLIEKEN.

Trouw en moedig, hebben de katholieke raadsleden steeds in den gemeenteraad op de bres gestaan tot de verdediging der belangen van de burgers, van de werklieden, van de arme behoeftigen, enz.

Alle voorstellen strekkende tot voordeel der burgers en der werklieden, hebben zij, tijdens heel den loop van hun mandaat, dapper ondersteund en vooruitgezet.

Dank aan de katholieken, dank aan hun toezicht, dank aan hunne grondige bestudeering der stadszaken, hebben wij hier te Tongeren een gemeentebestuur waarover wij met recht fier mogen zijn.

Ook den 15 October aanstaande zullen de deftige tongersche kiezers nogmaals gewetensvol hunnen plicht vervullen.

Met eene ontzaglijke meerderheid, zullen zij voor de katholieke lijst stemmen, en onze vrienden zegevierend naar het stadhuis zenden.

Zulk zal het heil, het geluk onzer geliefkoosde geboortestad zijn.

DE VOORZEGGING VAN ANSEELE.

De voorzegging van citoyen Anseele is verwezenlijkt.

De liberalen hebben een verbond gesloten met de roode vlag.

De liberalen zijn de slaven, de gevangenen geworden van de collectivisten !

Die flere liberalen, die zich de ieverigste bewakers onzer nationale instellingen verklaarden, zijn aangespannen met de partij van wanorde.

In hunnen blinden haat, hebben zij een verbond gemaakt met de verspreiders van klassenhaat en regeeringloosheid, met de partij welke de vernietiging der burgerij in haar schild voert.

De deftige burgerij, de ordelievende werklieden, allen die van het dwanggareel der socialisten niet willen, zullen dat verbond met verachting verschoppen.

Clericale opvoeding en liberale opvoeding.

Wij lezen in de *Indépendance* :

« Gevolgen van het clericaal regiem en van de katholieke opvoeding.

» Men meldt uit Losbruck dat de boeren van Pfands in eene weide eenen os levend verbrand hebben, omdat zij hem van den duivel bezeten dachten.

» Het arme beest hoorende huilen van de pijn, verheugden zij zich, zeggende dit het de kreten waren die de duivel slaakte. »

* *

In 1876 braken de liberalen te Antwerpen de huizen af en poogden er brand te stichten, omdat er katholieke volksvertegenwoordigers met vrouw en kinderen in woonden.

En wanneer die ongelukkigen om hulp vroegen bij de policie zongen de brandstichters :

Van 't Ongediert der Papen
Verlost het Vaderland.

Men ziet dat de clericale opvoeding wijd ten achter is bij de liberale opvoeding.

NIEUWS uit de stad en de omstreken

Paardenmarkt te TONGEREN, donderdag 19 OCTOBER.

HASSELT. — Dinsdag morgend, rond 11 1/2 ure, werd nabij de statie van Hasselt een werkman van den ijzerenweg door een trein van Eindhoven overreden. Het slachtoffer werd zoo erg gekwetst dat hij eenige uren later overleden is.

— Zondag nacht hebben de socialisten ferm thuisgehouden in den café « Les trois pistolets » op de Havermarkt te Hasselt. Zij klommen op den billard om redevoeringen te houden en sloegen ten slotte meubels en ruiten stuk. De politie scheen onmachtig.

— Op de lijn Hasselt-Burg-Leopold zijn verleden Zondag, 1733 reiskaarten uitgedeeld geworden. Men vraagt zich af van waar de reizigers komen. De vooruitzichten, nopens de opbrengsten dezer lijn, zijn reeds verre overtroffen.

Op de lijn Burg-Leopold-Maeseyck zijn er gemiddeld 463 reizigers per dag.

RYCKHOVEN. — Zondag nacht, rond half-een, bevonden de gendarmen der brigade van Bilsen, op ronde in de gemeente Ryckhoven, zich voor de woning van den heer kapelaan, die hen verzocht hem desgevallende hulp te verleenen, daar verscheidene lieden der gemeente hem bedreigd hadden.

Terwijl de gendarmen bij den heer kapelaan waren, zijn vier mannen gekomen, die met steenworpen door de ruiten der kapelanij wierpen.

Bij het buitenkomen der gendarmen, heeft men deze aangevallen en getracht eenen gendarm te ontwapenen. Zijn metgezel heeft hem moeten ontzetten met kolsflagen rond te deelen, bij zoo verre, dat zijn geweer gebroken werd. De overband is natuurlijk aan de mannen der wet gebleven. Proces-verbaal is tegen de daders die gekend zijn opgemaakt.

Kermis van Millen. — Zondag 1 October, om 4 uren namiddag, zal er door de Koninklijke Fanfarenmaatschappij *St-Antonius* een SCHOON CONCERT gegeven worden.

NIEUWE BORINGEN NAAR STEENKOLEN. — Eene vreemde maatschappij heeft aan het gemeentebestuur van Mechelen a/M. aanvraag gedaan, ten einde toelating te bekomen tot boringen naar steenkolen en andere minerale stoffen.

MAESEYCK. — Verleden donderdag greep te Maeseyck een smartvol ongeluk plaats. Het kind van den heer Guill. Daelemans is onder een wagentje gekomen en erg gekwetst geworden aan het hoofd, aan arm en been.

Zijn toestand boezemt nog altijd vrees in.

Ouders, wees toch altoos voorzichtig met de kinders.

— Eindelijk staat toch het kruis op den kerktoren van Maeseyck. Nu nog den bliksemafleider en den bol en onze toren is hersteld.

Tijdens deze herstelling heeft men niet weinig de schranderheid der werklieden bewonderd.

TRAM VAN SINT-TRUIDEN NAAR HANNUIT. — Het gouvernement heeft toelating verleend om den buurtspoorweg van Sint-Truiden naar Hannuit in aanmerking te nemen.

GENCK. — De Tramlijn Genck-Luik staat op goeden voet. Deze week hebben de gemeenten de stukken ontvangen om hun aandeel in de onkosten te stemmen. De provinciën Luik en Limburg hebben reeds hun aandeel gestemd. De gezamenlijke onkosten der tramlijn Genck-Luik (Sint-Walburgis) met vertakking van Houtain-Sint-Siméon naar Luik (Coronmeuse) zullen de som beloopen van 3,868,000 frank.

VLIJTINGEN. — Gansch Vlijtingen was maandag 18den dezer in feest ter gelegenheid van den gouden bruiloft van H. Hendrik Cilissen en Mad. Maria Raedts. Heugmis met hartroerende aanspraak en gelukwensching van den Eerw. H. Deken. Daarna prachtige stoet met de harmonie Concordia en eindelijk eens deftig gedronken op de gezondheid en het lang leven der echtgenooten.

LANAEKEN. — Verl. Donderdag kwam M. R. alhier, met een emmer water van de put. Hij zette zich op een stoel neder en was een lijk.

De man, een liefhebber van sterken drank, was door eene beroerte getroffen.

— De aardappelhandel is te Lanaeken in vollen gang. Dagelijks worden gansche wagonladingen naar Duitschland verzonden. De prijzen voor de witte Milords zijn van 7 tot 8 franks volgens de hoedanigheid.

BIJZONDERE TREINEN ter gelegenheid van de **foor van Luik**, in de nacht van 1e, 8e, 15e, 22e, 29e October, en 2e November.

Liége Vivegnis	vertrek	12,10
Herstal		12,15
Milmort		12,27
Liers		12,34
Villers Jupp.		12,41
Glons		12,51
Nederheim		12,57
Tongres		1,04
Hoesselt		1,18
Bilsen		1,23
Beverst		1,30
Diepenbeek		1,37
Hasselt	aankomst	1,47

BINNENLAND.

SCHANDALEN. — Er wordt nog altijd veel gesproken van de schandalen en de krapuleuze diogen door liberalen te Diest gepleegd om met de religie en in het bijzonder met Onze-Lieve-Vrouw van Scherpenheuvel te spotten.

Wij komen op die zaak terug.

— VERGOEDING. — Het is voortaan de statieoversten toegelaten, van ambtswege de reizigers te vergoeden, wanneer deze, 't zij door eene vergissing of anderzins voor zijne reiskaart te veel betaald heeft.

— DUBBELE ZITTINGEN. — Men schrijft aan den heer de Jonghe d'Ardoye, kwestor der Kamer, het voornemen toe, het houden van twee zittingen daags voor te stellen.

— SEPTEMBERDAGEN. — Zaterdag, de eerste der drie Septemberdagen, werd de gewone optocht naar de Martelaarsplaats gehouden.

Er waren nog nauwelijks 20 oud-strijders van 1830 aanwezig.

Op de Groote Markt voegden 1300 schoolkinderen zich in den stoet, waarbij zich reeds verscheidene maatschappijen hadden aangesloten, meestal van oud-soldaten, als : oud-onderofficiers, oud-cuirassiers, oud-soldaten van 1870, enz.

Talrijke militaire muzieken maakten van den stoet deel.